

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejem za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pouj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tujo dežele toliko več, kolikor znaša poština. Na naročne brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštvo telefon št. 85.

Volilna reforma pred parlamentom.

Na Dunaju, 15. marca.

Začetkoma današnje seje so vložili poslanec Wolf in drugovi najni predlög, tičič se Galicije, v katerem zahtevajo, da se ta dežela loči od drugih cislitvanskih dežel in se ji dà približno tako samostojnost, kakršno uživa ogrska državna polovica.

Nato se je nadaljevala debata o volilni reformi.

Prvi je govoril mladočeh dr. Kramář. V svojem govoru je naglašal, da je bil v vsej debati najznamenitejši govor zastopnika češkega veleposestva ne samo radi tega, ker se v govoru toplo naglaša avtonomija, marveč tudi zbog tega, ker je iz njegovih izvajanj res vel pravi socialni duh. Z načrtom pa, da bi se volilna reforma zgradila na podlagi stanovskih organizacij, se ne more strinjati, ker bi to bilo velika nevarnost za vse naše zakonodajstvo, ako bi nadaljevali delo atomiziranja, ki smo ga itak imeli v privilegirani volilni pravici, in ako bi še več nasprotstev zanesli v javno življenje. Veleposestniki se pritožujejo, da so z novo volilno reformo takoreč vrženi iz parlamenta. Temu pa ni tako, saj jim je zagotovljena tako, kakor vsem drugim volilna pravica, dasi so jim odvzeti dosedanji njihovi privilegiji. Res je, da se marsikateri, ki sedi sedaj v zbornici, ne bo vrnih v parlament po prvih volitvah, izvedenih po novi volilni reformi, takisto gotovo je pa tudi, da bodo tisti, ki bodo energično delali in se organizovali, v doglednem času zopet prišli v parlament. In ako se bo kdo izmed današnjih privilegirancev povrnih v zbornico, bo njegovo stališče docela drugačno, kakor je bilo doslej, in nikdo mu ne bode mogel več očitati, da sedi v tej zbornici na temelju kakega privilegija. Da pa privilegiranci izginejo iz parlamenta, za to je že pač skrajni čas, zakaj nikdo ni parlamentu tako škodoval, kakor ti ljudje. Ti privilegiranci so onemogočeni.

vali vsako res parlamentarno vlado in ji vzeli možnost, vladati tako, kakor bi zahtevali koristi države. Ta kozvane državne potrebe so doslej vladli dovoljevali po večini privilegiranci, zato se izraža sedaj bojazen, da ne bo v bodočem parlamentu, kjer ne bo več teh ljudi, nikogar, ki bi imel zmislila za te državne potrebe. Take trditve so komične in neutemeljene. Slaba bi bila taka država, ki bi se moralna batiti, da ne bo dobila tega, kar je potrebno za življenje, ako se iznebi privilegirancev in da oblast v roke ljudstvu samemu. Naravno je, da bo v novi zbornici nastal za vladu kategorični imperativ, da ustvari pogoje za pozitivno delo. Tega pa ni mogoče drugače dosegči, kakor z nacionalnim sporazumljencem in na ta način, da se parlament odvzame vse, kar ga zavira v njegovem delovanju. Ako bo država v resnici izpolnjevala svojo dolžnost napram vsem narodom, ji bodo ti narodi radovale dovoljevali vse ono, kar ji je potrebno za življenje, ne da bi bilo v to treba privilegirancev. Glede na zunanje državno politiko je izjavil govornik, da se v tem oziru ljudskega parlamenta bati. Vsi narodi, ki bodo zastopani v bodoči zbornici, ne bodo zahtevali glede zunanja politike ničesar drugega kakor mir, mir in zopet mir. Ljudski parlament bo od vladе zahteval samo to, da ostane Avstrija država miru in temelj evropskega in svetovnega ravnotežja. Ako se pa hoče to razmerje ohraniti, se mora oživottoriti dobra in pravična volilna reforma. Ali je pa predložena volilna reforma dobra? Ne! V socialnem oziru je popolnoma skazen, ker je zopet ustvarila kurije. Govornik je nato obširno razpravljal o predloženi volilni reformi in dokazoval, da znači vladni načrt veliko krivico napram Slovanom. Predvsem je krivčno, da se hoče Nemcem zagotoviti prevlada z ozirom na njihov kulturni in gospodarski razvoj. Nemci naj nikar ne očitajo drugim narodom kulturne zaostalosti, ker so bili oni tisti, ki so druge narode dosledno zavirali v njihovem kulturnem razvoju. Čehi

bodo za volilno reformo glasovali samo, ako bodo z njo odstranjene krivice, ki so se doslej godile českemu narodu.

Ob koncu svojega govora se je dr. Kramář zavzemal za reforme v narodnem oziru, za decentralizacijo uprave in za sporazumljene med avstrijskimi narodi.

Ko je svoj govor končal, so mu njegovi somišljeniki viharno ploskali in mu čestitali.

Za Kramárem je govoril poljski poslanec E. pl. Abrahamowicz, ki je izjavil, da glede volilne reforme nima ničesar dostaviti izvajanjem poljskih predgovornikov.

Governik je obširno polemizoval proti baronu Gauthschu in mu očital, da je optimist in mož, ki vsak hip menja svoje prepričanje in svoja načela. Gauthsch je očital Poljakom, da so bili za to, ker so vedno votirali za državne potrebe, od države plačani. Takšen izraz je doposten samo, kjer se gre za razmerje med gospodarjem in služabnikom, kjer se pa gre za razmerje kake stranke nasproti državi, je takšen izraz naravnost nečuven. Ako je poljski klub podpiral avstrijsko vlado, je to storil iz patriotizma, ne pa zbog tega, da bi se mu ta podpora draga poplačala. Poljaki žele, da ostane stališče avstrijske države, v kateri jim je zagotovljena narodna eksistence, neomajano, ker je to v njihovem interesu, zato so vselej radevolje dovoljevali državi, kar ji gre. Abrahamowicz je nato polemizoval proti Daszinsku in plediral za nemško-češko spravo, ki je glavni pogoj, da nastanejo normalne razmere v državi in se zagotovi miren in uspešen razvoj državnega organizma.

Posl. dr. Lecher je govoril o reformi poslovnika in se izrekel proti temu, da bi se z novim poslovnikom onemogočila vsaka obstrukcija. Obstrukcija je važno orožje za manjšino, zato je treba dobro premisli, predno se to orožje da iz rok, zakaj nobena stranka ne ve, ako ne bo prišla v položaj, da bi krvavo potrebovala v svojo obrambo — orožja obstrukcije. Go-

vornik je nato obširno in temperamentalno razpravljal o reformi gospodarske zbornice in sklenil svoj govor z besedami: Upam in nadejam se, da bo ta parlament, ki je že videl toliko dne svojega poniranja, ki je že toliko pretrpel, izdihil svoje življenje, izvršiši delo, ki mu bo zagotovilo častno mesto v zgodovini.

Posl. grof Serenyi se je izrekel za splošno volilno pravico, slonečno na stanovskih organizacijah, a proti splošni in enaki volilni pravici; zahteval je, naj se preje predružiti državnozborski poslovnik, predno se hoče uvesti novo volilno reformo.

Hrvatski poslanec dr. Ivčević je zagovarjal volilno reformo ter pobijal italijanske zahteve, da se mora v Primorju zvišati število italijanskih mandatov. Končno se je izrekel tudi za reformo državnozborskoga opravilnika. — Prihodnja seja je jutri dopoldne.

Pred shodom zaupnikov narodnonapredne stranke.

IX.

Pogoj in jamstvo politične moči vsakega naroda je gospodarska sila — ta pa je odvisna od industrijalizacije slovenskih dežela.

Samo velika industrija in velika trgovina stvarjata bogastva. Lega naše domovine je tako, da je industrijalizacija naravna stvar.

Kdor b slovenske dežele industrijaliziral, ta bo v njih gospodar in če izvedejo to industrijalizacijo Nemci, je čisto gotovo,

da bodo v naši slovenski domovini gospodovali Nemci in da izginemo Slovenci brez sledu.

Samo politični otročaji se morejo tolaziti, češ, dosti čez 1000 let se že Nemci trudijo, da bi nas raznarodili, če se jim ni posrečilo prej v času narodne nezavestnosti, se jim tudi ne bo zdaj, v času zavednosti.

To so publike dajaške fraze. Nemci nas niso mogli popolnoma germanizirati vsled razmer, ki so vladale v prejšnjih časih, a vzelci so nam mnogo ozemlja. Rajni dr. Gregorij Krek mi je večkrat pripovedoval, da je dobil dokaze, da so še koncem 18. stoletja v Lipnici (Leibnitz) bili vsi prebivalci Slovenci in da so v samem Gradcu na sedanjem Lendplatzu in dolu ob

Gotovo je kmetski stan najbolj zdrava korenina človeške družbe in vsakega naroda. Kmetski stan je tisti veliki reservoir, iz katerega dotaka drugim stanovom vedno sveža kri in kmetski stan je v narodnem gospodarstvu kot producent in kot konsument velikega pomena. Toda kmetska produkcija je omejena, stanje kmetijstva je vedno težavnejše in kmetijstvo ne stvarja bogastva. Dober in delaven kmet danes lahko še izhaja za silo in če je varčen, tudi še prihrani kaj malega, ali premoženja si dandanes s kmetijstvom ni pridobiti. Razmere so take, da pada od leta do leta konsumacijska sposobnost kmetskega stanu,

v prvi vrsti vsled indolentnosti, zapravljivosti in zadolženja, in s tem gineva tudi gospodarska trdnost srednjih stanov.

Bodočnost slovenskega naroda je odvisna od njegove gospodarske sile — ta pa je odvisna od industrijalizacije slovenskih dežela. Samo velika industrija in velika trgovina stvarjata bogastva. Lega naše domovine je tako, da je industrijalizacija naravna stvar. Kdor b slovenske dežele industrijaliziral, ta bo v njih gospodar in če izvedejo to industrijalizacijo Nemci, je čisto gotovo,

da bodo v naši slovenski domovini gospodovali Nemci in da izginemo Slovenci brez sledu.

Samo politični otročaji se morejo tolaziti, češ, dosti čez 1000 let se že Nemci trudijo, da bi nas raznarodili, če se jim ni posrečilo prej v času narodne nezavestnosti, se jim tudi ne bo zdaj, v času zavednosti.

To so publike dajaške fraze. Nemci nas niso mogli popolnoma germanizirati vsled razmer, ki so vladale v prejšnjih časih, a vzelci so nam mnogo ozemlja. Rajni dr. Gregorij Krek mi je večkrat pripovedoval, da je dobil dokaze, da so še koncem 18. stoletja v Lipnici (Leibnitz) bili vsi prebivalci Slovenci in da so v samem Gradcu na sedanjem Lendplatzu in dolu ob

LISTEK.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

(Dalje.)

Prosen se je takoj lotil naročnega dela. Ves dan je sedel v mestni knjižnici in pisal, tudi če mu je začelo krč lomiti prste. Doli pod okni, nasproti staremu sv. Antonu je že začelo zeleneti dreve, ali Prosen ni ne enkrat pogledal na te prve pojave zgodnjega pomladi. Še toliko časa si ni vzel, da bi se oddahnil. Delal je hitro in izvršil svoje delo v štirih tednih, dasi bi bil vsakdo drugi rabil za to isto delo še enkrat toliko časa.

Ko je bil rokopis lepo zložen in povezan, ga je Prosen nesel v Marikovo stanovanje. Storil je to nalašč ob uri, ko je vedel, da Marka ni doma. Naslednje jutro je dobil poštno uakaznico za sto goldinarjev z lakovnicnim pristavkom: „Prejel sem rokopis in sem ž njim zadovoljen. Izvolite mi potrditi sprejem honorarja.“

Prosenu so se roke tresle, ko mu je pismonoša odštel nakazani denar. Take vsote še ni imel v rokah, zanj

je bilo to celo premoženje. Skoraj bi ga bilo obšlo čuvstvo veselja, toda premagal se je; samo denar je ogledoval vedno in vedno, kakor bi sam sebi ne verjel, da je postal lastnik tolike vsote. Potem pa je začel razmišljati o svojem in o Markovem postopaju in skoro ga je bilo sram. Priznati je moral, da je postopal Marko izredno velikodusno in da se je v tej velikodusnosti celo umaknil vsakemu izrazu zahvale. Prosena je to malo jeziklo, kajti ni vedel, kaj naj zdaj stori. Spisal je lakonično poboticno, da je hvaležno prejel plačilo za naročeno delo, a ni vedel, kako bi jo izročil Marku.

„Če jo pošljem s pošto, bi lahko rekel, da sem brutalen in neomikan človek; če jo nesem osebno, se moram zahvaliti za izkazano dobro, čeprav sem denar s svojim delom zaslužil.“

Končno se je Prosen vendar odločil, da nese poboticno osebno Marku.

„Denar me je omehčal; ako bi bil bogat, bi bil morda celo jaz dober človek,“ je rekel sam pri sebi, a čutil je dobro, da s tem zanikuje glavna svoja načela.

Marko je sprejel Prosen z velikim začudenjem.

„Vi ste? Nisem mislil, da se še kdaj vidiva.“

„Moral sem priti,“ je reklo Prosen, „kajti priznati moram, da sem vam delal krivico. Slabo sem vas sodil, vi pa ste napram meni ravnali plemenito in menda že tudi napram markomu drugemu. A tudi vi, go-spod, imate o meni napačno mnenje. Ko bi poznali mojo nesrečo, bi mi odpustili, da sem zlobno bitje, kajti spoznali bi, da ne morem biti drugačen.“ — Marko je bil hipoma ves premenjen.

„Izvolite sesti,“ je reklo svojemu čudnemu sovražniku. „Kar sva govorila pri najinem prvem sestanku, je moje srce že pozabilo. Ko bi bili takrat govorili z menoj tako, kakor danes, bi bila lahko že prijatelja. Škoda izgubljenega časa. Sicer pa — bodi že vaša nesreča kakršnakoli — premladi ste še, da bi že smeli obupavati. Kaj zato, če ste revni; saj se to lahko vsak čas premeni. Revščina — ah, to ni najhujše; treba je le delati, upati in pogumno hoditi svojo pot in kmalu je bolje. Jaz vam pojdem rad na roko in ne bom nikdar zahteval, da mi morete biti hvaležni.“

S trpkim usmehom je na to odgovoril Prosen:

„Ko bi bil jaz samo reven — verujte mi, nikdar bi ne reklo, da sem nesrečen. Ne poskušajte ugantiti moje nesrečo; to je tudi nemogoče; ali moja nesreča je tolika, da imam pravico sovražiti ves svet.“

„Priatelj — meni se zdi, da močno pretiravate. Dokler je človek mlad, zdrav in krepak, mu je svet vedno odprt —“

Prijazne, dobro lastnost in sočutje razdevajoče Markove besede so Prosena popolnoma potrele. Ves njegov ponos je izginil, vsa bolest njegovega srca je udarila na dan. Stisnil je glavo v roke in bridko ihtec povedal Marku, da je pohabljenec in mu pojasnil, kako ga je zadela ta nezgoda.

Marko je bil globoko ginjen. Prosen se mu je zasmilil kakor še nikdar noben človek.

„Ubogi dečko. Ne najdem besede, ki bi vas mogla tolaziti,“ to je bilo vse, kar je mogel Marko reči in le iztežka je zadrževal solze.

„Zame ni tolažbe,“ se je oglasil Prosen. „Ko bi me bili v mladih letih učili, naj se vdam v svojo usodo, bi bil danes morda drugačen. Ali prepuščen sem bil sam sebi, kakor pes, ki nima gospodarja, svet me je neusmiljeno pehal sem in tja, trpel sem

povrh še mraz in glad in postal tako hudoben. Danes mi je nemogoče, da bi vdano prenašal svojo usodo. Zavrnjen človek sem — ničesar nimam, želim si pa vsega in zato me je samo sovražstvo in ne pozna moje srce drugega hrepenenja, kakor da bi se maščeval nad vsem človeštvo. Predno umrjem, moram še ugrizniti ljudi tako, da bodo zatrepetali strahu in bolesti.

Umreti hočem, ker svoje nesreče ne morem prenašati, ali umreti hočem v veliki družbi, v družbi veselih in srečnih ljudi, takih, ki so se

Muri do Karlove prebivali le Slovenci. Vse to in še mnogo drugega se je potopilo v nemškem morju. In takrat ni bilo takega gospodarskega življenja, kakršno je dandas. Zdaj se komunikacijska sredstva tako razvijajo, raste promet, napreduje industrija tako, da sega vpliv tega gospodarstva v najoddaljeneje vasi. Dokler bomo Slovenci samo agrarci, se bomo že še ne kakor ohranili, dasi vidimo na Koroškem in na Štajerskem, kako gineva slovenstvo, dasi še ne čuti vpliva germanizacije. Ali agrarci ne moremo ostati, prvič, ker se bode razvila industrijalizacija tudi proti naši volji, in drugič, ker moramo kot agrarci narod počasi izkraveti. Samo če sami industrijaliziramo svojo domovino, si opomoremo gospodarsko in si zagotovimo narodni obstanek — drugače ne.

To je upoštevati tudi narodno-napredni stranki pri sestavljanju njenega gospodarskega programa. Program zamore dati samo okvir. Ustvariti se mora seveda program za ves narod, tako da ne bo izločen noben sloj, realen program, ki računa z današnjimi razmerami in aktunalnimi potrebami. Seveda, kjer ni eneržje, delavnosti, podjetnosti, varčnosti in treznosti, kjer ni smisla za napredok, tam, tudi najlepši program nič ne pomaga.

Volilna reforma.

Dunaj, 15. maja. V poslanskih krogih se govorji, da se je vlada odločila za 18 novih mandatov, ki jih dobe Nemci, Italijani, Poljaki in češki agrarci. Zadnji dobe dva nova mandata.

Debata o volilni reformi se zaključi v parlamentu šele prihodnji četrtek. Za glavnega govornika contra je določen posl. grof Stürgkh, pro pa posl. dr. Ebenhoch. Tako nato se izvoli odsek, kateremu se izroči volilna reforma. Za načelnika temu klubu je izbran mladočeški poslanec dr. Začek. Ker se divjaki ne morejo zediniti zaradi mandatov v odseku in ker tudi neodvisni poljski poslanci zahtevajo, da bodo zastopani v odseku, namerava se število odsekovih članov zvišati od 48 na 50.

Svobodni nemški poslanci namejavajo v odseku zahtevati, naj se obenem z volilno reformo izvede tudi reforma gosposke zbornice, nadalje, da je dovolj, ako volilec prebiva v volilnem okraju, ne da bi moral biti ravno v dotičnem kraju, a katoliškim duhovnikom je aktivno in pasivno volilno pravico toliko časa odvzeti, dokler rimski papež ne prizna veljave avstrijskih zakonov tudi za katoliške duhovnike.

Zvišanje pokojnine vdovam državnih uradnikov.

Dunaj, 15. marca. Vladna predloga o zvišanju pokojnine uradniškim vdovam stare kategorije obsegajo tri paragrafe. V § 1. se določa zvišanje za 25%, tako da znaša skupno zvišanje 75% prvotne normalne pokojnine. V to svoto se všejejo tudi milostne doklade, ki se dovoljujejo k normalnini. § 2. določa, da stopi zakon v veljavo takoj z dnem, ko se razglaši. V utemeljevanju je rečeno, da vlada uvideva, da so se gospodarske razmere zadnja leta poostričale, tako da se je treba ozirati na gmotni položaj uradniških vdov. Zakon se je brez prvega branja izročil proračunskemu odseku.

Absolutizem na Ogrskem.

Budimpešta, 15. marca. Minister notranjih zadev je naročil municipijskim zastopom, da sestavijo volilne imenike. Vkljub temu razglasajo z merodajne strani, da na nove volitve ni misliti prej, dokler se položaj ne zboljša tako, da se bo mogoče zaneseti na mirno delovanje parlamenta.

Koalicijski odbor je sestavil poziv na narod, ki se sklicuje na nezakonitost sedanja vlade graja komitate, ki so opustili pasivno resistenco, da zopet izročajo

državne davke in rekrute, češ, da je tako postopanje nepatrijotično.

Sin bivšega državnega finančnega ministra Friderik pl. Kallay, ki je bil dosedaj huzarski nadporočnik, je odložil svojo šaržo ter pisal predsedniku neodvisne stranke, da so ga k temu koraku pripravili sedanji dogodi na Ogrskem. Končno izjavlja, da se pridruži stranki velikega Kosutha, ker upa v tem taboru najuspešnejše delovati za blagor svoje trpinčene, uboge domovine (gotovo bi rad dobil — mandat).

Nova vlada na Srbskem.

Belgrad, 15. marca. K današnji seji skupščine je prišla tudi o pozicija polnoštivalna. S tem je obstrukcija končana. Ministrski predsednik Grujić je razvijal program nove vlade ter poudarjal, da bo njegova vlada ostala verna programu prejšnje vlade. Skupščino še čakajo važne zadeve v tekocem zasedanju, kakor trgovinske pogodbe, nova oborožitev armade, razširjanje železniškega omrežja itd. Obenem je prosil, naj se zasedanje skupščine odgodi do 22. aprila, do katerega časa bo mogoče dognati trgovinske pogodbe.

Trgovinski provizorij z Avstro-Ogrsko se sklene na temelju največje ugodnosti. Srbija se odpove carini na živino po starem tarifu ter je pri volji, da avstro-ogrsko blago, ki je došlo v Belgrad do 1. marca t. l., zacarini po starem tarifu. Meje za izvoz in uvoz se kmalu odpro.

Proračun za Macedonijo.

Carigrad, 15. marca. Po dvomesečnem delu je mednarodna finančna komisija za tri makedonske vilajete sedaj dogotovila proračun za turško leto 1822 (14. marca 1906 do 13. marca 1907). Proračun izkazuje 84,556,662 piastrov za civilno upravo, 147,915,985 piastrov za vojaško upravo in 35,422,109 piastrov afektacij, tedaj skupno 267,894,756 piastrov. Izdatki so za 13,918,815 piastrov večji kot so bili lani. Dohodki so proračunjeni z 190,405,919 piastrov, to je za 17,168,200 piastrov več kot lani. Novi davki so: osebna dohodarina, kolektivna in oproščevalnina od vojaščine. Skupni primanjkljaj znaša 82,255,636 piastrov, ki jih mora plačati turška vlada v dvanajstih mesečnih obrokih po 68.546 piastrov.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 15. marca. Ministrski svet je sklenil, opozoriti lokalne oblasti, naj strogo pazijo, da se ne bo kje začelo ščuvati nižje sloje na Žide. Prozročitelje je takoj naznaniti ministrstvu notranjih zadev.

Moskva, 15. marca. V Čiti, kjer dela general Rennenkampf mir, so včeraj zopet obsodili na smrt šest oseb, med njimi ravnatelja narodopisnega muzeja Kunezova. Na vseh sibirskih kolodvorih in vlakih so nabiti razglasli, da bodo za vsak napad na kakega orožnika ali železniškega uradnika takoj pomorjeni vsi kaznenci, ki so za poroke v ječah. Zaprtil je 600 oseb, ki naj jamčijo za mir.

Petrograd, 15. marca. General Steselj pride že prihodnje dni pred vojno sodišče. Druga zanimiva pravda bo v zadevi admirala Nebočatova, ki je bil po bitki pri Čusimi izključen iz mornarice. Nebogatov pa trdi, da je poraz zakrivil Roždestvenskij. Za priče zahteva takratnega mornaričnega ministra Bireleva, vse poveljnike vojnih ladij, ki so se bojevale v Korejskem zalivu, končno pa tudi japonska admiralna Toga in Devo.

Nemčija proti Poljakom.

Berolin, 15. marca. Pruska naselbinska komisija je v preteklem letu vkljub pomnožnemu fondu nakupila med Poljaki le 325 posestev proti 447 leta 1904, pri tem pa je moral plačati hektar za 160 mark dražje kot dosedaj. Na prodaj je dobila le male kmetije, a nobenega veleposestva. Najbolj pa jezi komisijo, da je med njenimi naseljenci le malo narodno zavednih ljudi, temuč čestokrat zopet prodajo od komisije za nizko ceno kupljena posestva z do-

bičkom nazaj Poljakom, tako da ima komisija le velike stroške.

Maroška konferenca.

Madrid, 15. marca. Sporazumljenje se še vedno ni doseglo ter se sploh ne ve, kdaj bo prihodnja javna seja. V komisiji seji je predložil francoski delegat načrt o policiji. Načrt zahteva, da naj maroško policijo organizujejo francoski in španski častniki, a vse se naj prepusti, sporazumu med temi častniki in maroškimi ministri. O kaki kontroli tretje velesile načrt ničesar ne omenja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. marca.

Osebne vesti. Višji inženir v državnih stavbini službi g. Fran Pavlin je dobil naslov in značaj stavbnega svetnika. — Profesor na višji realki ljubljanski g. Avgust Nemeček je šel v pokoj na lastno prošnjo in dobil tem potom naslov šolskega svetnika.

Puhlo bahaštvo. Klerikalci se bahajo, da so nabrali 241.264 podpisov zoper reformo zakonskega prava. Človek se spriča te divje agitacije predvsem vpraša: Čem u se vtičajo celibatski duhovniki v zakonske zadeve? Katoliška cerkev je s tem, da je vpeljala celibat, omogočila svojim duhovnikom, da prav pridno menjavajo svoje „žene“. To vidimo vsak dan. Kdo pa živi tako razuzdano, kakor različni duhovniki, ki se ne pečajo samo s svojimi „kuharicami“, s katerimi so po rokovnjaško poročeni, nego tudi prav pridno zapeljujejo omožene žene in dekleta, skrb za nezakonske svoje otroke pa prepričajo drugim. Duhovniki so si na prav lep način prihranili poročanje in razporočanje in lahko vsak praktično izvršuje turške navade. Nekateri so tudi res pravi sultani in imajo vse polno ljubice. Kri ni voda. Kdor je kdaj opazoval v hotelu „Union“, kako se tista duhovska kompanija, ki se zbira okrog Lamperja in Smolnikarja, zaganja v vsako kiklo, tisti se ne čudi, da so ti ljudje tako zagrzeni celibatarji, ker jim vsak hip omogoča „razporoko“. Celibatarstvo je najpripravnejši pripomoček za razuzdanost. A zakaj se duhovniki tako vojskujejo zoper razporoko?

Samo zato, da bi obdržali ženstvo v svoji oblasti in imeli novo agitacijsko sredstvo. Tisti podpisi, ki so jih zbrali, pa nikomu ne imponirajo. Če je na protestu podpisanih 241.264 ljudi — vmes je največ žensk in otrok — je to le dokaz, da je na Krajskem še vedno 241.264 zabitih ljudi. Stvar sama pa se s temi protesti ne bo ubila. Ako sedaj ne, se pa izvede reforma zakonskega prava pozneje, — izvede se pa gotovo, ker napredok se ne da zadržati. Celibatarji so se sicer še vedno ustavljalni vsakemu napredku, ali končno so bili tudi še vedno premagani in so se morali vdati. In tako bo tudi v vprašanjem o reformi zakonskega prava.

Po občinski volitvi na Jesenicah. Zmagala narodnonapredne stranke na Jesenicah je obudila veliko veselje v vseh rodoljubnih krogih. Podlo izdajstvo fajmoštra Zabukovca pa je temu človeku nakopal največje zaničevanje vseh narodnjakov. Kako veselje je provzročila znaga, pričajo tudi naslednje brzjavke, ki so došle vodstvu narodnonapredne stranke na Jesenicah. Iz Prague je došla naslednja brzjavka: „Možem, ki so se za naroda pravice borili in rešili Jesenice — slava! Adešič, Brelih, Bucek, Bernot, Berce, Bydlo, Bavdek, Badjura, Celestina, Cigoj, Domicelj, Ferfula, Fludernik, Goljevšček, Gulič, brata Hacin, Hrovatin, Jošt, Kreč, Kremenšek, Kukec, Kisovec, Lavrenčič, Lah, Marn, Matko Pavlin, Pretnar, Rekar, Steblownik, Lone, Toplak, Zatar, Žnidaršič.“ Iz Metlike je došla naslednja brzjavka: „Živila zmaga! Čast naprednim volilcem. Robina Gustin sen.“ — Iz Medvod je došla naslednja brzjavka: „K pomembni zmagi napred-

nih Slovencev kličemo navdušeni: Živila napredna ideja in živeli bortelji za njo. — Medvodčani in Sorani.“

Poštna vest. Poštna pomožna uradnica Rafaela Česnik v Brežicah je dobila službo poštne upravljnice pri Sv. Vidu niže Ptaju.

Iz seje deželnega šolskega sveta. Stalni so postali na svojih dosedanjih mestih: Fr. Pirc v Petrovi vasi (okraj Črnomelj), Amalija Vardjan v Griblah, Avrelija Brezec v Dvoru, Ana de Toniv Rovtah in Marija pl. Kieinmayr v Horjulu. Začasna učiteljica Friderika Kalmusa v Gorjah je postala stalna na Planini, učitelj na rudniški šoli v Idriji Stanislav Legat pa je postal začasni vodja v Spodnjem Logatu. Učiteljica v Domžalah Marijana Jamšek je šla v pokoj. — Razširi se enorazrednica v Vrbovem v dvorazrednico, dvorazrednica v Kočiški Beli pa v trirazrednico.

Repertoar slovenskega gledališča. Iz pisarne „Dramatičnega društva“ se nam piše: Danes se igrata prvič in zaradi konca sezone tudi poslednjič krasni dve dramski noviteti: Turgenjeva drama „Tuji kruh“ in Begovičeva komedija „Venus victrix. (Zmagoslavna Venera). — V nedeljo popoldne se igra drugič v sezoni narodna igra „Divji lovec“ (za lože nepar); — zvezčer gostuje slavna hrvatska umetnica ga, Ljerka pl. Šramova v veliki vlogi drame „Madame Sans Gêne.“ (Aboniran sedeli ne veljajo; za lože par). — V ponedeljek popoldne ni predstave; pač pa gostuje zvezčer zadnjič v sezoni gospa Irma Polakova iz Zagreba v opereti „Zvonovi kornevilski“. (Abonirani sedeli ne veljajo; za lože nepar). — V četrtek, dne 22. t. m. prvič velika opera noviteta „Tosca“ G. Puccinija kot častni večer primadonne gospe Marije Skalove. S to opero se sezona zaključi.

Narodna čitalnica v Ljubljani. Spored zabavnega večera dne 17. marca. 1. Dellinger: „Don Cesar“, uvertura. 2. Eilenberg: „Prijoh pošte“, prizor. 3. Hildach: „Pomlad je prišla“, dr. Krek: „Tam zunaj je sueg“, samospeva za tenor. 4. Offenbach: „Orfeus v podzemljiju“, uvertura. 5. Heinze: „Služkinja XX. stoletja“, šaljivi dospiev za sopran in alt. 6. Pahor: a) „Bom šel na planinco“, b) Žalosten glas zvonov, c) „Kje so moje rožice“, potpuri. 7. „Cakewalk“, ples zamorske dvojice. 8. Zaje: „Domovini ljubi“, pesem za krilovko. 9. Mramornate skupine: a) „Diskobolos“, b) „Menelaus s truplom Patroka“, c) „Kreugas in Damoscenies“, d) „Zmagani Galec usmrtil sebe in ženo“, e) „Borilca“. 10. Ples. Za pijačo in jedila poskrbel bode kar najbolje restavrate A. Bogovič.

Javno predavanje „Akademije“. Jutri, v soboto točno ob osmih je v „Mestnem domu“ javno predavanje gosp. dr. Fr. Novaka o reformi zakonskega prava ter o razdružitvi katoliškega zakona. Slovensko napredno ženstvo, ki se zanima za to aktualno socialno vprašanje, naj se udeleži v čim največjem številu tega predavanja, da s tem obenom dokaže, da ne stoji pod vplivom starokopitnih konservativcev in reakcionarnih mračnjakov!

Ure na frančiškanskih zvonikih so tako v nerednem stanju, da je naravnost skandal. Frančiškanski samostan sedi na stotisočkah, ki mu jih je naneslo ljudstvo, a ne pride mu na mar, da bi popravil ure na zvonikih. Ker se na frančiškanske ure vidi z najbolj prometnih ulic, naj bi pater gvardijan vendar poskrbel, da se odpravi ta nedostatek, ki gotovo ni samostanu na čast.

„Deželne zadruge brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani občni zbor bode v torek, dne 20. marca t. l., ob 3. uri popoldne v malih dvoranih hotela „Ilirija“, Kološevske ulice št. 22.

Avtomobilni šport. Pred več tedni smo prinesli vest, da namerava neka družba avtomobilistov prirredit letos velikansko avtomobilno vožnjo, ki bo trajala 21 dni in ki pojde tudi skozi Ljubljano. Avtomobilisti so pa zdaj premenili svoj program in ne naredi pota skozi naše mesto. Vseh udeležnikov bo okoli 130 do 140 (med temi 100 francoskih), prireditev bo pa sta najmanj 300.000 frankov.

Olepševalnemu društvu v Rožni dolini pri Ljubljani na ljubo predaval bode Sv. Jožeta praznik popoldne ob 2. uri v Rožni dolini g. ravnatelj Gustav Pirc o sadjarstvu. — **Iz Spodnje Šiške** se nam piše: Ob skoro polnoštivalni udeležbi se je snoči vršila pri nas obč. seja. Poleg drugih stvari je bilo na dnevnem redu posojilo za gradnjo šole in

pokritje zanje. Po nekaterih izpremembah, ki jih je nasvetoval deželni odbor, se je sklenilo pobirati na užitino nastopno doklado: Od vina 18%, od žganja 25%, od piva 1 K 44 v od hektolitra in od sadjevca 37 v za hektoliter. Gosp. Zorman je pa nasvetoval, naj bi se raje naložilo na kvartirje (g. Zorman ima hišo s kvartirji!), kar pa ni obveljalo, ker na srečo v Šiški ni mnogo „Zormanov“. Sklenilo se je najeti pri Mestni hranilnici ljubljanski posojilo 120.000 K, ki ga hranilnica ponuja po 4½% proti 30letni amortizaciji. Oglašil se je zopet g. Zorman, ki je predlagal, naj bi se rajše vzel posojilo pri Kranjski hranilnici, ki nam lahko še kdaj kaj da, sem že govoril z gosp. Luckmannom. Klici: „Kako neki? Če bi bili Nemci, seveda!“ Gospod Zorman: „Saj tako lahko postanemo še Nemci, če nas oni posedejo.“ — G. obč. svet. Lavrenčič je nato vprašal župana, kaj je s tisto nemško šolo, ki pod imenom „Die gute Hausfrau“ hoče polagoma, ker nemore odkrito, na tak hinavski način utihotopiti nemško šolo in pripraviti ugodna tla „Šulfere

znanjati udeležnike s protialkoholnim gibanjem v praksi in teoriji in dobivati pristašo abstinenčne med Slovenci. Sredstva: Predavanja in razgovori, brošure in razglednice. Zadnje se že tiskajo. Slovenci na Dunaju udeležujejo se v velikem številu! Doseže sprejema gosp. M. Stekar, Dunaj X. Landgutgasse 22. III. 23.

Otroci proti razdržljivosti zakona. V Kopru so se v nedeljo 11. t. m. pri maši podpisali vsi župničarji, stari 6–12 let, na protestno polo, da so proti razdržljivosti zakona. Podpisovanje je vodil ondotoričnik, da se je gotovo vsak podpisal. Ni vrag torej, da bi ne padla pozadovna reforma v drž. zboru!

Tisoč Sokolov v Ljubljani. V nedeljo došope v Ljubljano z brzovlakom več tisoč Sokolov, slovenskih in francoskih, ki so telovadili na IV. vsesokolskem zletu v Pragi leta 1901. Nastanili se bodo v prostorih panorame-kosmorame, kjer bodo telovadili ves prihodnj teden. Pričakujemo, da si ih vsakdo ogleda, ker bodo proizvajali naravnost gigantske vaje.

Poceni jedle kruh. V Mostah pri Ljubljani je stanovala pri neki slatenski ženski in njeni hčerkici brezposelna služkinja Marija Pižmohtova, kateri se posebno cedē sline po dobrem kruhu. Ker ni bilo denarja, znala je Pižmohtova priti do kruha po drugi poti. Prihajala je namreč v pekarnijo Bizjakove na Poljanski cesti in izvabljala pod imenom raznih strank najboljše štruce kruha, ki so ga te primaše tja peč. Pižmohtova je kruh vedno prinesla domov in ko je bil ta pojeden, je preskrbelo drugega. Toda se ni držalo dolgo časa. Te dni jo je pripelo orožništvo na Selu, ki je dobilo v stanovanju šest tujih krušnic. Navrhko je dala ga. Bizjak po svoji tekli zasledovat in takso bode kmalu stala trojica pred kazenskim sodnikom. Pižmohtova je že, ko je v Ljubljani služila, jemala po prodajalnicah blago na ime svoje gospodinje.

Bober prorok. Včeraj je bilo v neki gostilni izgubljenega nekaj denarja, katerega je našel neki delavec in takoj zahteval najdino. Natakarica mu je toliko časa prigovarjala, da naj dana nazaj, da se je to res zgodilo. Toda delavec je proročko stopil pred natakarico in ji rekel: „Dobro, jaz dan denar nazaj, ker mi pa ne privoščite najdino, budem tako nadobil, da boste danes izgubili ves denar, ki ga boste nesli seboj.“ Sedela si natakarica zaradi tega ni delala svih las, a delavčeve besede so se vendarle izpolnile. Ko so namreč zvečer lokal zaprli in je prišla natakarica domov, je opazila, da je denarnico res izgubila, a jo je že danes v vsem denarjem dobila nazaj. Pa naj se kdo reče, da ni več copnikov!

Ne mečite pomarančnih lupin po hodnikih! V zadnjem času se množe pritožbe, da nekaterni menjajo pomarančne lupine po hodnikih in hodnih potih, kar je za pasante tako nevarno. Ako se stopni na lupino, zelo rado spodrič in zgodili so se služiti, da je marsikdo vsled tega že padel. To ni samo nevarno, ampak je v smislu § 92. cestno-policjskega reda tudi prepovedano. Ako bi se vsled te lahkomiselnosti zgodila kakšna nesreča, se krivec tudi kaznjuje po § 335. kaz. zak. Tedaj pozor!

Poskušen samomor. Včeraj popoldne ob polu 5. si je z nožem prezel vrat v svojem stanovanju na Radeckega cesti št. 2 c. kr. finančni paznik v pok. g. Fran Glinšek in si zadal kakih 10 cm dolgo rano. Prvo pomoč mu je dal gospod dr. Ernest Mayer in odredil, da so ga prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Vzrok poskušenega samomora je baje neozdravljiva bolezna. Rana ni smrtno-nevarna in je upati, da se še ozdravi.

Orožništvo v Slovenjem Lozovcu je prijelo ubeglega kaznenca Jožeta Gaprocharja, ki je te dni pobegnil od dela v Celju.

Otroka je prinesla včeraj nekaj ženska nezakonskemu očetu, nekemu brvskemu pomočniku, ki noče zanj nič skrbeti, v brvnicu. Po posredovanju je mati potem vzela uboga črvička zopet seboj.

Tatvina. Včeraj je bila v neki delavnici Fr. D. iz žepa ukraden denarnica, v kateri je bilo 20 K denarja.

Delavski gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 11 Slovencev in 3 Ogri. 135 Hrvatov je šlo na Prusko, 20 v Beljak, 7 pa v Mehlburg. 7 Slovencev je šlo v Hrušico. 9 Kočevarjev je šlo na Dunaj, 16 jih je pa prišlo nazaj.

Izgubljene in najdene reči. Neka dama je izgubila zlato zapestnico, vredno 32 K. — Včeraj je bila v nekem električnem vozu najdena denarnica z večjo vsto denarja in oddana v remizi. — Izgubljena je zlata broža s 13 dijamanti, vredna 120 kron.

Izkaz posredovalnega odsekova slov. trga društva „Merkur“ v Ljubljani. V službo se sprejmejo: 2 pomočnika mesečne stroke, 1 pomočnik železne stroke, 1 pomočnik specerijske stroke, 1 blagajničarka, 1

kontorist, 1 knjigovodja, 2 učenca za na deželo. Službe iščejo: 6 pomočnikov mesečne stroke, 8 pomočnikov špecerijske stroke, 3 pomočniki manufaktурne stroke.

Današnji list ima za cenjene ljubljanske naročnike prilogo „Program mednarodne panorame“ na Pogačarjevem trgu.

Najnovejše novice. — Zaradi strašne nesreče v rudniku Courrières se je začela proti rudniškemu ravnateljstvu kazenska preiskava. Vseh žrtv je 1095. Neki inženier je brzovjev včeraj iz Courrièresa v Pariz, da se res splošno sudi, da je v jamah se več živih rudarjev, ki pa morajo umreti, preden bo mogoče priti do njih.

— Novi praški župan Gros je bil včeraj slovesno umeščen.

— Ustrelil se je v Sarajevo vodja gozdarske uprave Adalbert Demaresek.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Afera Ivan Hribar in dr. Hribar contra Prosenc.

Včeraj popoldne ob 4. uri se je nadaljevala razprava o zgornjini zadevi, ki se je prvkrat obravnavala pred sodiščem 22. februarja. Vsled velikega zamiranja od strani ljubljanskega občinstva je bilo silno veliko poslušalev; vkljub temu pa ni bilo zlepa mogoče dobiti drugega prostora za razpravo, kakor majhno sobico št. 28, kamor gre z veliko težavo dobiti 50 poslušalev. Zato je tudi dr. Triller dal duška svoji ogorčenosti pred razpravo, češ, da je javnost rezprave de facto omejena s tako majhnim prostorom. Bil da je že pri predsedniku dež. sodišča, a ta mu je odbil prošnjo za drugo sobo. No, vsled nadaljnje prošenja je bilo vendar dovoljeno po skoraj enourmnu razpravljanju se preseliti v dvorano št. 79, ki je pa tudi le za silo zadoštovala svoji potrebi.

Sodnik g. sodni tajnik Žebre prebere še enkrat obe ovadbi, ki sta čitateljem že znani in ki sta popolnoma enaki. Potem naznani, da je vložil župan Hribar proti Prosencu novo tožbo kot razširjenje svoje prve tožbe. V tej novi tožbi se očita Prosenc:

1. Da je 15. februarja zvečer, ko je bil sklican klub obč. svetnikov zaradi vesti, tikačiči se župana Hribarja, občinski svetnik Prosenc, katerega je klub pozval, naj izstopi iz njega, odhajajo izjavil, da je bila njevna želja, stvar zlepa poravnati, da pa on ni odgovoren za posledice, ki bodo zdaj nastale. Vsi navzoči so dobili vtišk, da je Prosenc obdolžil župana krivega pričevanja.

2. Da je Prosenc koncem januarja in v februarju širil po Ljubljani vesti, da je župan Hribar v Grebenčevi civilni pravdi pričel po kri-

Ko je toženec Prosenc povedal svoja generalia, zagovarjal se je tako:

5. februarja letos sem šel k svojemu zastopniku dr. Božidarju Vodušku, da bi uredil zadevo v Grebenčevi pravdi, v kateri sem prospadel. Seboj sem prinesel pismo dr. Šusteršiča, ki me je pozval, naj plačam odškodnino. Prosil sem dr. Voduška, naj piše dr. Šusteršiču, da bi počakal. Ker je bilo že prej v pravdini pritožbi rečeno, da je županovo pričanje nezanesljivo, zato sem v razburjenosti izjavil, da bom ovadil župana in njegovemu sinu, je kot priča zaslišan Prosenc izjavil, da izjave župana skoraj niso resnične.

Prebere se nato županovo pismo Prosencu; v tem slove, da se je župan dogovoril z Grebenčem glede kupne cene. Prebere se županovo pismo Grebenču; v tem naroča župan adresatu, naj se oglasi pri Prosencu v Radecah, da sklene z njim pogodbo.

Nato se prebere županov predlog na reviriranje dveh aktov, v katerih je Prosenc nastopil kot priča. S tem se hoče toženčevu verodostojnost postaviti v dvomljivo lu.

Prebere se na to obširni pripravljeni spis dr. Egerjev, v katerem se skuša dokazati, da se župan Hribar nahaja v zmoti glede svoje izjave kot priča. Kar je Prosenc govoril pri dr. Vodušku v pisarni, je hotel s tem le svoje interese čuvati.

Dr. Triller izjavlja znova, da koncedira nasprotniku vsako dokazilo ter vpraša: Ako bi bilo vse res, kar se v priravljalem spisu trdi: ali je potem že smatrati, da je župan govoril objektivno neresnico? Govornik izjavlja nato, da pooblastilo, izdano od župana Hribarja Prosencu, je samo špecialno pooblastilo, ki se razteza na prodajo le nekega dela skupnega zemljišča (Prusnika), ne pa generalno. To je Prosenc dobro vedel in se je moral po tem tudi ravnati.

Prebere se na to dr. Egerjev dokazni predlog, s katerim se hoče dokazati, da županove izjave niso zanesljive. Očita se županu: 1.) Ko je bil zadnjikrat izvoljen županom, je bil le pod pogojem, če odloži predsedstvo kreditne banke. Župan je obljubil odložiti to predsedstvo, a je še danes predsednik imenovanega denarnega zavoda; 2.) za hrbotom slov. narodno-napredne stranke je župan

Ker je Grebenčema Prosenc obljubil v imenu obč. prodajalcev, da jima preskrbi posojilo, sta napravila na kmetsko posojilnico v Ljubljani prošnjo za posojilo in da bi ta preprevzela njuno terjatev napram Grebenčema. Prošnjo sta seveda podpisala oba.

Posojilnica je dovolila posojilo in hotela prevzeti terjatev prodajalcev. Ker pa je župan zahteval, da se prošnja umakne, je toženec res umaknil prošnjo.

Toženec vzdržuje svojo trditev, da sta tožitelja objektivno krivo izpovedala v tožbi Grebenčevih proti njemu. Župan je kot priča izjavil, da se ustno ni nikdar razgovarjal z Grebenčem, dočim je iz njegovega pisma Grebenčemu dokazano, da se je res razgovarjal z njim.

Dr. Triller vpraša toženca, katera so dotična pisma?

Dr. Eger predлага, da se zaslisi Grebenčem.

Dr. Triller pravi, da koncedira vse dokaze, ki jih ponudi toženec, vendar ne more sestati na taktilko, da bi se razprava preložila.

Prosenc: Grebenčem je župan v pismih potrdila, da sta se dogovarjala glede preskrbitve posojila.

Na sodnikovo vprašanje, v čem je dr. Hribar krivo pričeval, odgovori toženec, da je mogoče, da je v razburjenosti to trdil, kar pa mu je žal, a se ne spominja, da bi bil to trdil, a resnično ni bilo izpovedano, dostavi odločno.

Ali ste bili oškodovani s to pravdo? ga vpraša sodnik, česar toženec ne more reči, da je bil.

Nato se prebere civilnoprocesni akt Grebenčem ca. Prosencem, kjer je bil Prosenc obsojen preskrbeti tožitelju oz. tožiteljem posojilo. V tej pravdi je župan Hribar izjavil, da on ni nikdar pooblastil Prosencem, naj preskrbi posojilo. Grebenčem da mu je pravil, da mu je Prosenc to obljubil. Grebenčem je dopisoval z njim, a o preskrbljenju posojila.

Toženec je bil zaslišan nato glede dodatne tožbe župana Hribarja, najprej zaradi dogodka v klubovi seji dne 15. februarja. Prosenc izjavil, da ni vedel poprej, za kaj se gre. Ko so se zbrali obč. svetniki, je dobil župan besedo in pojasmil zadevo, ki se je pletla med njim, županom in sedanjim tožencem. Toženec je odgovoril, da župan pri pravdi res ni objektivno in resnice govoril, da pa se je moral zmotiti in je v tej zmoti tako napačno in neresnično izpovedal. Prosil je, naj se zadeva odloži do drugega dne, ko se stvar poravnava, ko bo enketi dveh občinskih svetnikov predložil dokazila, da je bila županova izjava neresnična.

Dr. Triller izjavlja, da Prosenc ni mislil na poravnavo, ker je zahteval enketo, kateri je obljubil predložiti dokaze o resničnosti županove izjave. Tega mnenja je bil tudi dr. Tavčar, ki je dejal Prosencu: Mislim sem, da bo prosil odpuščanja. Če ti 10krat rečeš, da je župan neresnico govoril, si jaz dan glavo odrezati, da to ni res.

Da bi bil širil po Ljubljani vesti, da je župan v Grebenčevi pravdi po krijevem pričel, izjavil toženec, da je to docela zlagano.

Ko je bila na podlagi anonimne ovadbe uvedena preiskava proti županu in njegovemu sinu, je kot priča zaslišan Prosenc izjavil, da izjave župana skoraj niso resnične.

Prebere se nato županovo pismo Prosencu; v tem slove, da se je župan dogovoril z Grebenčem glede kupne cene. Prebere se županovo pismo Grebenču; v tem naroča župan adresatu, naj se oglasi pri Prosencu v Radecah, da sklene z njim pogodbo.

Nato se prebere županov predlog na reviriranje dveh aktov, v katerih je Prosenc nastopil kot priča. S tem se hoče toženčevu verodostojnost postaviti v dvomljivo lu.

Prebere se na to obširni pripravljeni spis dr. Egerjev, v katerem se skuša dokazati, da se župan Hribar nahaja v zmoti glede svoje izjave kot priča. Kar je Prosenc govoril pri dr. Vodušku v pisarni, je hotel s tem le svoje interese čuvati.

Dr. Triller izjavlja znova, da koncedira nasprotniku vsako dokazilo ter vpraša: Ako bi bilo vse res, kar se v priravljalem spisu trdi: ali je potem že smatrati, da je župan govoril objektivno neresnico? Govornik izjavlja nato, da pooblastilo, izdano od župana Hribarja Prosencu, je samo špecialno pooblastilo, ki se razteza na prodajo le nekega dela skupnega zemljišča (Prusnika), ne pa generalno. To je Prosenc dobro vedel in se je moral po tem tudi ravnati.

Prebere se na to dr. Egerjev dokazni predlog, s katerim se hoče dokazati, da županove izjave niso zanesljive. Očita se županu: 1.) Ko je bil zadnjikrat izvoljen županom, je bil le pod pogojem, če odloži predsedstvo kreditne banke. Župan je obljubil odložiti to predsedstvo, a je še danes predsednik imenovanega denarnega zavoda; 2.) za hrbotom slov. narodno-napredne stranke je župan

Hribar v njenem imenu bil pri bivšem ministru predsedniku pl. Körberju in zahteval tiskarsko koncesijo za Dragotina Hribarja, češ, da je podelitev te koncesije postulat slov. nar. napredne stranke, ki nima v Ljubljani svoje tiskarne. To je povedal dr. Tavčarju Körberu. Oba predlagata toženec kot priči; 3.) magistrat si je hotel naročiti pisalni stroj. Župan je rekel, da ga naroči na Dunaju, kjer se ga dobri za nekaj nad 300 gld. V seji je obč. svetnik Prosenc povedal, da se dobri tak stroj v Trst za 275 gld., naj se ga tam kupi. Župan je rekel, da bo povprašal v Trst; v prihodnji seji je župan izjavil, da je pisal v Trst, a je dobil obvestilo, da stroj ni nič cenejši kot na Dunaju, zato ga bo z Dunaja naročil. V resnici pa župan ni pisal nič v Trst, kakor je Prosenc naznamnil tvrdka, ko se je tozadnevno obrnal nanjo. 4.) občini Radeče je hotel župan obesiti na vrat grad Radeče za kupnino 50.000 gld. in pravil, da ima boljšega kupea na razpolago. V resnici pa potem rad prodal dotični grad za 30.000 gld.; 5.) dr. Kaijer je Prosenc na posestu v Radečah dovolil stanovanje, kar je pa župan prepovedal, čeprav je preje Prosenc naročil pismeno, naj odda stanovanje; 6.) ko je nastal razpor med županom in Prosencem, je na vodilno župan obesiti na vrat grad Radeče za kupnino 50.000 gld. in pravil, da ima boljšega kupea na razpolago.

Na vodilno župan obesiti na vrat grad Radeče za kupnino 50.000 gld. in pravil, da ima boljšega kupea na razpolago. V resnici pa potem prodal dotični grad za 30.000 gld.; 5.) dr. Kaijer je Prosenc na posestu v Radečah dovolil stanovanje, kar je pa župan prepovedal, čeprav je preje Prosenc naročil pismeno, naj odda stanovanje; 6.) ko je nastal razpor med županom in Prosencem

Usem, ki se čutijo bedne in onemogle
ki so nervozni in brez energije
daje Sanatogen nove življenske moči in poguma. Sijajno ga je ocenilo več nego 3000 profesorjev in zdravnikov.
Naprodaj po lekarnah in drogerijah. Brošure razpošljata gratis v tranko Bauer & Cie., Berlin SW 48 in generalno zastopstvo C. Brady, Dunaj I. 791-3

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.
Uradni kurzi dun. borze 15. marca 1906.

	Dena	Blago
4 1/2% majsk. renta . . .	99.55	99.75
4 1/2% srebrna renta . . .	99.55	99.75
4% avstr. kronska renta . .	99.80	100-
4% zlata . . .	117.95	118.15
4% ogrska kronska renta . .	94.90	95.10
4% zlata . . .	112.95	113.15
4% posojilo dež. Kranjske . .	99.50	101.65
4% posojilo mesta Špijet . .	100.65	101-
4% Zadar . . .	100.-	100-
4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902 . . .	100.20	101.20
4% češka dež. banka k. o. .	100-	100-
4% z. o. zast. pisma gal. dež. hipotečne banke . . .	100.15	100.25
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr. . .	100.25	101.25
4 1/2% zast. pisma Innerst. hranilnice . . .	106.35	107.35
4 1/2% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice . . .	100.50	101.50
4 1/2% z. p. ogr. hip. ban. obli. ogr. lokalnih železnic d. dr. . .	99.50	100.50
4 1/2% obli. češke ind. banke prior. lok. želez. Trst-Poreč . . .	100.50	101.50
4 1/2% prior. dolenskih žel. . .	99.90	99.50
3% prior. juž. žel. kup. 1/1% . .	315.90	317.90
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o. . .	100.30	101.30
Srečke . . .		
Brečke od l. 1860/ . . .	195.25	197.25
od l. 1864/ . . .	286.25	288.25
tizske . . .	188.60	160.60
zem. kred. i. emisije . . .	289.25	299.25
II. ogrske hip. banke . . .	291.-	301-
srbske a. frs. 100%- turške . . .	267.-	273.50
Basilika srečke . . .	150.85	151.85
Kreditne . . .	23.75	25.75
Inomoske . . .	472.-	482-
Krakovske . . .	78-	84-
Ljubljanske . . .	91-	97-
Avstr. rdeč. križa . . .	60-	63-
Ogr . . .	50.75	52.75
Rudolfove . . .	31.50	33.50
Salcburške . . .	56-	60.25
Dunajske kom. . .	71-	76-
Dolnica . . .	527-	537.50
Južne železnice . . .	123.90	124.90
Državne železnice . . .	673.75	674.75
Avstr.-ogrsko bančne deln. . .	1635-	1644-
Avstr. kreditne banke . . .	670-	671-
Ogrske . . .	790.50	791.50
Zivnostenske . . .	245.50	246.50
Premogokop v Mostu (Brük) . . .	654-	658-
Alpinški montan . . .	540.25	541.25
Praški žel. ind. dr. . .	2643.-	2653-
Rima-Murányi . . .	537.25	538.25
Trboveljske prem. družbe . . .	272-	275-
Avstr. orožne tovr. družbe . . .	561-	565-
Češke sladkorne družbe . . .	155-	156-
Vlakova . . .		
C. kr. cekin . . .	11.32	11.36
20 franki . . .	19.13	19.16
20 marke . . .	23.49	23.57
Sovereigns . . .	23.98	24.06
Marke . . .	117.42	117.62
Laški bankovi . . .	95.65	95.85
Rublji . . .	251-	252-
Dolarji . . .	4.84	5-

Meteorologično poročilo.

Visina nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Mare	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
15. 9. zv.	741.9	0.7	sl. svzvod	jasno	
16. 7. zj.	739.8	1.2	sr. svzvod pol. oblač.		
2. pop.	738.5	4.2	moč. zah. del. oblač.		

Srednja včerajšnja temperatura: 19°, normala: 35°. Padavina v mm 0.0.

Zahvala.

Za premoge ljubezljive dokaze sočutja med boleznjivo in ob smrti našega iskreno ljubljenega, dobrega soprnika, oziroma očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Ivana Hafnerja

tvorničkega restavtraterja v Vevčah, meščana in bivšega obč. svetnika dež. stolnega mesta Ljubljane, ki so nam došli od vseh strani, izrekamo s tem najprisrčnejšo zahvalo. Osobito se zahvaljujemo gdu. županu Ivanu Hribarju in gdu. obč. svetniku Ivanu Turku, ravateljstvu vevških papirnic in gdu. pisarniškemu načelniku Karlu Poche, kakor tudi vsem, ki so dragogata pokojnika spremali na poslednje počivališče. Tudi darovalcem lepih vencev bodi iskrena zaščita!

V Ljubljani, 15. marca 1906.

Zaluboča rodovina.

Mlad trgovski pomočnik

mešane stroke, spretan špecerist, več slovenskega in nemškega jezika, želi vstopiti v kako večjo trgovino.

Ponudbe pod "Zvest", poste re-stante, Planina-Rakek. 979-1

Pozor! Trgovci!
Prej 140 sedaj 150 kosov
finega peciva 951-1
samo za 2 K razpošljila po povzetju

EMIL BRANDT

tovarna sladšic v Kranju.
Vecja naročila še ceneje

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 5 K.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podplati, najnovješe oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari same 5 K.

Za naročitev zadostajo dolgot.

949 Razpošljanje po povzetju.

Izvod čevljev KOHANE, Krakov Št. 31.

Neugajajoče rad zamenjam.

Grand hotel „UNION“ v Ljubljani.

Ravnateljstvo A. Kampisch. 980-1

V nedeljo, dne 18. sušca 1906 ob 8. zvečer

v veliki dvorani:

KONCERT „Društvene godbe“.

Vstopnina 25 kr.

V ponedeljek, dne 19. sušca 1906

v veliki dvorani:

Godovanje Josipov in Josipin.

Zjutraj: Zvečer ob 8. uri:

Zajtrkovalni koncert

„Društvene godbe“.

Ustop prost.

Vojaški koncert

godbe c. in kr. pešpolka kralj Belgijcev.

Vstopnina 30 kr.

Moje blago ne zbuja samo tukaj, ampak tudi po okolici zanimalje glede finosti in nizkih cen.

Postrežba realna.
Brez konkurence.

U zalogi je vedno tudi najfinije angleško in francosko blago za naročila po meri.

Pošljem tudi brez povzetja blago na izbiro.

Ustekdar v zalogi vsak dan sveže dohajajoče blago.

0. Bernatovič.

967-1

513-6

Razpis službe.

Tržaško podporno in bralno društvo v Trstu razpisuje službo uradnika.

Prosilci morajo znati deželne jezike, posebno pa pravilno slovensko v govoru in pisavi; zahteva se tudi znanje glavnih računov in enostavno knjigovodstvo. Društveni uradnik posluje vsak dan zjutraj in popoldne.

Plača znača letnih 1200 K. Zahteva se kavejca 800 K. Službo je nastopiti takoj.

Natančneje podatke daje vodstvo „Tržaškega podpornega in bralnega društva“, ulica Stadion 19, I. v Trstu.

887-3

Vodstvo.

Kupim enovprežen

lahek koleselj

v dobrem stanju.

938-2

Ponudbe s ceno na M. Wasmeyr v Vičavi.

883-5

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1

883-1